

Enighet om første fase av økonomisk krisepakke på Stortinget:

- Vi skal ta vare på jobber og velferd

Et bredt flertall på Stortinget ble mandag enige om del én av den økonomiske krisepakken. Målet er å unngå unødige konkurser og oppsigelser, og sikre inntekten til de som mister den. De nye forslagene vil styrke ordningene for arbeidstakere som blir permittert, selvstendige næringsdrivende, frilansere, lærlinger, lavtlønnede og foreldre med barn. Det blir også gitt nye tiltak for bedrifter og bransjer.

Det ble klart på en pressekonferanse mandag morgen på Stortinget. Lederen av Finanskomiteen på Stortinget Mudassar Kapur fra Høyre setter pris på at partiene klarer å samles til det beste for folk og næringsliv i en krevende tid.

- Vi gjør alt vi kan for å ta vare på jobber og velferd. Disse strakstiltakene vil bidra til å unngå unødige konkurser og oppsigelser for bedrifter som er akutt rammet av virusutbruddet, og sikrer velferden til de som blir hardest rammet av krisen. Det at et bredt flertall på Stortinget samler seg om dette på kort tid viser norsk politikk på sitt aller fineste, sier Mudassar Kapur, fra Høyre.

Han understreker at det er ventet ytterligere tiltak fra regjeringen. Han viser til statsministerens uttalelse under pressekonferansen søndag hvor hun uttalte: *«Vi er villig til å gjøre alt som trengs, og bruke de pengene som er nødvendig, for å sikre norsk økonomi og bistå næringslivet.»*

Bedre inntektssikringsordninger for selvstendige næringsdrivende og frilansere

Et av forslagene er at selvstendige næringsdrivende og frilansere skal få en midlertidig inntektssikring tilsvarende 80 prosent av gjennomsnittet av de siste tre års inntekter oppad begrenset til 6G. Kompensasjonen inntreer fra og med dag 17 etter inntektsbortfallet. Forslaget vil tre i kraft umiddelbart og utbetalingene vil skje så raskt NAV får på plass en teknisk løsning for ordningen.

- I en krise er det viktig at vi jobber sammen for å ivareta liv og helse, samtidig som vi gjør det vi kan for å sikre at folks inntekt og levebrød ikke går tapt. Med denne avtalen bidrar vi både til at små og store bedrifter får hjelp til å komme seg gjennom en svært krevende tid, og til at selvstendig næringsdrivende og frilansere får en økt trygghet når inntekter blir borte. Vi sørger også for at arbeidstaker som opplever å bli permittert får bedre støtte fra det offentlig, sier Terje Breivik, parlamentarisk leder for Venstre.

Bedre ytelser for permitterte

Permitterte sikres nå full lønn til og med dag 20. Arbeidsgivers plikt til å betale lønn ved permittering reduseres til to dager. Staten overtar ansvaret for å betale arbeidstaker lønn de siste 18 dagene. Dette er positivt for den enkelte arbeidstaker og for bedriftene.

Det har vært viktig å få på plass en god ordning for lavtlønnede. Inntektsgrensen for å få utbetalt dagpenger settes ned til 0,75 G (74 894 kroner). Lavtlønnede som blir permittert sikres en inntekt på minimum 80 % inntekten opp til 3 G i permitteringstiden etter lønnen faller bort.

For lærlinger som mister lærlingplassen i forbindelse med virusutbruddet skal inntektsgrunnlaget sikres på nivå med lærlinglønnen.

- De neste dagene og ukene vil kreve mye av oss alle. Liv og helse kommer først. Samtidig vet vi at mange vil oppleve å bli permittert eller at bedriften de jobber i trues av konkurs. Da må vi gjøre det vi kan for å redde arbeidsplasser og sikre familiene økonomisk trygghet. Det vil disse tiltakene bidra til, sier Tore Storehaug, finanspolitisk talsperson i KrF.
- Vi trenger omfattende tiltak for å berge både familiers økonomi og folks arbeidsplasser gjennom krisen. Det vi er blitt enige om nå er laget spesielt med tanke på at de med den laveste inntekten ikke skal rammes for hardt. Det er helt nødvendig i denne situasjonen, sier Tore Storehaug, finanspolitisk talsperson i KrF.

Trygghet for familiene

Ordningen med omsorgspenger og arbeidsgiverperioden for betalingen av omsorgspenger reduseres til 3 dager. Selvstendig næringsdrivende og frilansere skal få utbetalt omsorgspenger fra og med dag 3.

Videre reduseres arbeidsgiverperioden for betaling av sykepenger knyttet til korona-pandemien til 3 dager. Selvstendig næringsdrivende og frilansere skal få utbetalt sykepenger fra og med dag 4. Nivået på sykepengene er det samme som i dag.

- Mange går inn i den neste tiden med stor usikkerhet. Dette er nødvendige tiltak for å sikre trygghet til både familiene og arbeidsplassene i en uforutsigbar tid, sier Kapur fra Høyre.

Nye tiltak for bedrifter og bransjer

Flertallet er enige om flere nye tiltak for bedrifter og bransjer. Blant annet vil innbetalingen av merverdiavgift og forskuddsskatt for selskaper som forfaller i april utsettes. Den lave momssatsen reduseres til 8 prosent.

Jobbet på spreng gjennom helgen

Stortinget har arbeidet så raskt det lar seg gjøre. Forslagene til økonomiske tiltak ble fremmet av regjeringen på fredag. Det har blitt forhandlet på spreng gjennom helgen og en rekke lovendringer og tiltak vil vedtas av Stortinget mandag. Fordi Grunnloven krever det, må alle lovendringer vedtas på nytt torsdag, før vedtakene sanksjoneres av kongen i statsråd.

- Regjeringen og Stortinget jobber på spreng med å sikre næringslivet mot alvorlige konsekvenser av krisen vi står i, og jeg er svært glad for at så mange nå tar del i den store dugnaden vi trenger som nasjon. En av Stortingets hovedoppgaver nå er å trygge folks arbeidsplasser og norsk næringsliv. Mange er bekymret for at de ikke har en jobb når vi kommer oss gjennom denne krisen. Denne avtalen er et viktig bidrag for å sikre dette, sier Terje Breivik, parlamentarisk leder for Venstre.

Fakta om forslagene til vedtak fra Stortinget

Politisk enighet mellom Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre, Kristelig Folkeparti, Miljøpartiet de Grønne og Rødt (heretter omtalt som partiene) om første fase av økonomiske tiltak for å håndtere korona-pandemiens konsekvenser for Norge

Pr. 16.03.2020 kl. 08.45

A) TILSTREKKELIGE MIDLER TIL KRISEHÅNDTERING I FØRSTE LINJE

Partiene forutsetter at alle som står i fremste rekke for å håndtere den ekstraordinære situasjonen med bekjempelse av smittespredning, helsehjelp mm knyttet til korona-pandemien, blant annet helsevesenet, kommunene og NAV, løpende tilføres de midler som trengs. Partiene legger til grunn at regjeringen når nødvendig legger frem ytterligere forslag, og partiene er beredt til å sørge for at Stortinget bevilger nødvendige økonomiske midler for å håndtere krisen.

Partiene ber regjeringen legge til rette for at involverte offentlige instanser som skal håndtere korona-pandemien, som kommuner, helsevesen og NAV, sikres nødvendige ressurser for å kunne håndtere oppgaven.

B) SITUASJONEN I NÆRINGSLIVET OG ARBEIDSLIVET

Situasjonen for svært mange ansatte, bedrifter og selvstendig næringsdrivende er svært alvorlig og raskt eskalerende. Allerede har et stort antall bedrifter i et bredt spekter av bransjer varslet om oppsigelser, permitteringer og mulige konkurser. Det er behov for kraftfulle og målrettede tiltak med rask effekt for å sikre næringsdrivendes likviditet.

Vi vil gi regjeringen full støtte til å gjennomføre de grep som er nødvendig for å redde bransjer og bedrifter i denne ekstraordinære situasjonen.

C) PERMITTERING, SYKEPENSER OG OMSORGSPENSER

Partiene slutter seg til regjeringens forslag om redusert arbeidsgiverperiode fra 15 til to dager ved permittering, samt fjerning av ventedagene, knyttet til korona-pandemien. Samtidig mener partiene det i denne situasjonen er viktig å se reglene for permittering, sykepenger og omsorgspenger i sammenheng, og at regelverket så langt som råd er likt, uavhengig av om arbeidstaker er permittert, syk, hjemme med barn eller i karantene. Partiene er opptatt av å redusere kostnader for næringsdrivende knyttet til omsorgspenger og sykepenger, bedre inntektsdekning for arbeidstakere ved permittering og for selvstendig næringsdrivende ved inntektstap som følge av korona-pandemien.

Partiene er enig om følgende tillegg til regjeringens forslag:

Permittering

- Stortinget ber regjeringen sikre full lønn (inntil 6G) i minimum 20 dager fra permittering, derav staten dekker fra dag 3 til 20. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingene skjer så raskt NAV får på plass en teknisk løsning.
- Stortinget ber regjeringen innføre en ordning som sikrer personer en inntekt på minimum 80 % av dagpengegrunnlaget opp til 3G og 62,4 % av dagpengegrunnlaget over 3G og opp til 6G etter dag 20 i permitteringstiden. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingene skjer så raskt NAV får på plass en teknisk løsning.

- Inntektsgrensen for å ha rett på dagpenger reduseres til 0,75 G. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingene skjer så raskt NAV får på plass en teknisk løsning.
- Stortinget ber regjeringen innføre en ordning som sikrer lærlinger som mister lærlingplassen i forbindelse med virusutbruddet en inntektssikring på nivå med lærlingelønnen. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingene skjer så raskt NAV får på plass en teknisk løsning.

Sykepenger

- Stortinget ber regjeringen redusere arbeidsgiverperioden for betaling av sykepenger knyttet til korona-pandemien reduseres til 3 dager. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingene skjer så raskt NAV får på plass en teknisk løsning.
- Stortinget ber regjeringen gi selvstendig næringsdrivende og frilansere sykepenger fra dag 3 av fraværet med samme dekningsgrad som etter gjeldende regler. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingene skjer så raskt NAV får på plass en teknisk løsning.

Omsorgspenger

- Stortinget ber regjeringen doble ordningen med omsorgspenger. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingene skjer så raskt NAV får på plass en teknisk løsning.
- Stortinget ber regjeringen redusere arbeidsgiverperioden for betalingen av omsorgspenger til 3 dager. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingene skjer så raskt NAV får på plass en teknisk løsning.
- Stortinget ber regjeringen innføre en ordning for selvstendig næringsdrivende og frilansere som innebærer utbetaling av omsorgspenger fra og med dag 4, etter samme regler som arbeidstakere og med samme dekningsgrad som for sykepenger for selvstendig næringsdrivende. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingene skjer så raskt NAV får på plass en teknisk løsning.

Selvstendig næringsdrivende og frilansere

- Stortinget ber regjeringen innføre en midlertidig ordning for selvstendig næringsdrivende og frilansere som nå mister hele eller deler av inntektsgrunnlaget sitt som en følge av korona-pandemien. Disse får en kompensasjon der dekningsgraden er om lag 80 % av gjennomsnitt av siste tre års inntekt begrenset oppad til 6G. Kompensasjonen dekkes fra og med 17. dag etter at inntektsbortfallet inntraff. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingene skjer så raskt NAV får på plass en teknisk løsning.
- Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag til ytterligere kompensasjon for dem som er særskilt hardt rammet av konsekvensene av korona-pandemien.

C) EKSTRAORDINÆRE TILTAK FOR BEDRIFTER OG BRANSJER

Stortinget ber regjeringen:

- Utsette innbetaling av merverdiavgift som forfaller 15. april 2020.
- Utsette innbetaling av den andre terminen for forskuddsskatt for selskaper som forfaller 15. april 2020.
- Redusere lav momssats til 8 prosent. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft fra og med 1. januar 2020.

Stortinget vil utover dette be regjeringen:

- Ta nødvendige initiativ for å sikre kritisk infrastruktur som luftfart.
- Kompensere private flyplasser for bortfall av lufthavnsavgifter. Dette er en midlertidig ordning inntil videre.
- Etablere statlige lånegarantier for alle berørte bransjer.

D) Sosiale ytelser

- Stortinget ber regjeringen stille aktivitetskrav i sosiale ytelser i bero inntil videre.
- Stortinget ber regjeringen sørge for at tidsavgrensede ytelser, som arbeidsavklaringspenger, får forlenget perioden sin slik at manglende avklaring nå ikke fører til at kvoten på tre år avkortes for mottakerne. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingene skjer så raskt NAV får på plass en teknisk løsning.